

Växtskyddsbrev

2010-06-22b

Svampbekämpning i vårvete

Vårvetet är nu i sen stråskjutning och de tidigaste utvecklade fälten närmar sig axgång. I vårvete, liksom i höstvete är **svartpricksjuka** en av de mest betydelsefulla svampsjukdomarna. Smittotrycket är ovanligt stort i år och begynnande angrepp kan nu ses på de nedre bladen i en del av våra observationsfältsfält. Endast små angrepp av **mjöldagg** förekommer. Angrepp av **gulrost** har noterats i ett av våra prognosfält och rapporter kommer också från några odlingar. Var observant på gulrosten som **snabbt** kan utvecklas i vårvete.

Gulrost: Riktvärde för bekämpning är begynnande angrepp och bekämpning är aktuell fram till avslutad axgång (DC 59). Preparat, se nedan.

Axgångsbehandling mot Svartpricksjuka och andra bladfläcksvampar:

Den regniga väderleken ökar risken svampsjukdomar i vårvete, t.ex. svartpricksjuka. Optimal bekämpningstidpunkt är från begynnande axgång fram till mitten av axgången, DC 49-55. Även om gulrost inte har upptäckts i fältet bör en blandning med strobilurin användas för att förbättra skyddet mot eventuella senare rostangrepp.

Preparat och dos: Proline 0,4-0,6 l/ha blandat med Comet, Acanto eller Amistar 0,1-0,2 l/ha. Vid etablerad gulrost tillsätt även Tilt Top 0,3 l/ha eller Forbel 0,4 l/ha, alternativt Jenton 0,6-0,8 l/ha. Kontrollera även fälten för sädesbladlöss och vetemygga vid bekämpningen, [se växtskyddsbrev 100616](#). Tilt Top och Forbel får användas senast DC 59. Proline får endast användas fram till DC 61 i vårvete. Amistar senast DC 61 (begynnande blomning) och Acanto till DC 65 (full blom). Jenton och Comet fram till 35 dagar före skörd.

Svampbekämpning i havre

Havren är i stråskjutning och i de tidigaste fälten är i begynnande vippgång. Grödan är frisk, med undantag av **bladbakterios** i vissa fält. I några av våra observationfält finns angrepp av **havrens bladfläcksjuka** på de tre översta bladen.

En svampbekämpning med 0,15 l/ha Comet på slätten (där inga angrepp av kronrost förekommer) har i medeltal gett en skördeökning på 300 kg/ha, visar 16 försök under åren 2005-2009. Variationen är stor, från 70 kg/ha år 2008 då försommaren var torr, till som mest drygt 1000 kg/ha (ett försök) år 2005 då försommaren var regnig och det fanns mycket bladfläcksjuka i fält (uppe på andrabladet vid bekämpning). I medeltal i fyra försök 2005 var skördeökningen 600 kg/ha. Vissa år har svampbekämpning särskilt med Comet givit en förgrönande effekt som bidragit till skördeökningen.

Bekämpningströskel för havrens bladfläcksjuka : Begynnande angrepp på bladnivå 2 uppifrån räknat. Mycket havre i växtföljden och regnigt väder ökar risken för angrepp.

Bekämpningstidpunkt: DC 37 (flaggbladet framme) till DC 59 (full vippgång).

Preparat: Comet 0,15-0,3 l/ha i blandning med Tilt Top 0,2-0,4 l/ha. Även Acanto eller Amistar 0,25-0,3 l/ha kan användas i blandning med Tilt Top.

Ingen **kronrost** har observerats ännu, normalt kommer den svampen senare. Förekomst av kronrost följs noggrant, särskilt på Falbygden och vi återkommer när den dyker upp. Bekämpning av kronrost kan vara aktuell fram till DC 71, begynnande mjölkmodnad.

Bladbakterios i havre

I några av våra observationsrutor hittas angrepp av bladbakterios. Kyligt och regnigt väder gynnar bakteriosen. Fläckarna är rödbruna och sätter ofta i kanten av bladet. I början är de små, ovala och kan se "vattniga" ut. De förväxlas lätt med havrens bladfläcksjuka som dock ger tydligare, rödlila fläckar. Se bilder nedan.

Fläckarna orsakas av en bakterie (*Pseudomonas syringae* pv *coronafaciens*) som sprids med växtrester, dvs från tidigare havreodling i fältet, eller med utsädet. Belinda är en sort som är mer känslig för angrepp. Kemisk bekämpning rekommenderas inte.

Bilden ovan visar bladbakterios på havre och bilden till höger havrens bladfläcksjuka.

Insekter i ärter

Bladlöss

Ännu har inga bladlöss noterats i våra observationsrutor. Vädret hittills har varit ogynnsamt för löss men med varmare väder som prognosen lovar är det aktuellt att kontrollera ärtfälten. Ärtbladlusen är grön, ibland rödaktig och ganska stor. Uppförökningen kan gå snabbt vid varmt väder. Om behandlingen ska kombineras med ärtvecklar-bekämpning måste begynnande baljsättning inväntas, se nedan.

Bekämpningströskel: 5 löss per toppskott eller angrepp på 25 % av toppskotten. Skaka toppskottet i handen vid avräkning. Vid sena angrepp i baljsättningen finns inga svenska tröskelvärden men det danska tröskelvärdet med angrepp på mer än 50% av plantorna, kan vara ett riktvärde.

Preparat och dos: Pirimor 0,25 kg/ha, alternativt pyretroider. Observera att pyretroiderna har en något sämre effekt på ärtbladlössen eftersom lössen ofta sitter skyddade innanför bladen i toppskotten.

Ärtvecklaren

Bekämpning av ärtvecklaren är endast aktuell i matärter och utsädesärter. Risken för angrepp är störst i områden med intensiv ärtodling och vid torrt och soligt väder. Bekämpning kan övervägas i områden där angrepp brukar förekomma.

Bekämpningstidpunkt: Begynnande baljsättning.

Preparat: Pyretroid. Mavrik kan köras i blommande gröda dagtid. För övriga pyretroider gäller att bekämpning endast får ske mellan kl 22.00-03.00 på natten, förutsatt att bin och humlor lämnat fältet. Dos enligt förpackning. Om ärtbladlusen skall bekämpas samtidigt, blanda pyretroiden med 0,15 kg/ha Pirimor för att få tillräcklig effekt på bladlössen.